

Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
BITE

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota Kamerbrief transitieplan Landelijke Eenheid

Datum
4 november 2022

Ons kenmerk
4307218

1. Aanleiding

- In uw beleidsreactie op het eindadvies van de adviescommissie Schneiders¹ heeft u de korpschef verzocht om uiterlijk 1 oktober een uitgewerkt transitieplan voor de Landelijke Eenheid (LE) aan te leveren.
- In uw beleidsreactie heeft u tevens aangekondigd dat u de commissie Schneiders als monitoringscommissie instelt en deze commissie heeft verzocht te adviseren over de kwaliteit en haalbaarheid van het transitieplan.
- In uw brief van 6 oktober jl.² heeft u de Kamer geïnformeerd dat het transitieplan nog niet kon worden aangeboden, omdat de korpsleiding nog enkele weken nodig had om het financiële kader en het transitieplan nader tot elkaar te brengen. Gezien de complexiteit van de transitie van de LE heeft u hiervoor begrip getoond.
- Op 4 november heeft de korpschef het definitieve transitieplan aangeboden. Op 9 november heeft de monitoringscommissie Schneiders u geadviseerd over het transitieplan.
- U heeft in uw brief van 6 oktober jl. toegezegd de Kamer te informeren over het transitieplan na ontvangst van het advies van de monitoringscommissie Schneiders. In het commissiedebat van 20 oktober jl. heeft u toegezegd dit, in dien mogelijk, te doen voor de begrotingsbehandeling, die begint op 15 november a.s.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd het transitieplan als voldoende basis te beschouwen voor het starten van de transitie op korte termijn, op voorwaarde dat de korpschef voor het einde van 2022 nader inzicht verschaft in de besturing en uitvoering van de transitie.
- U wordt geadviseerd de korpschef te verzoeken om zo spoedig mogelijk nadere informatie bij u en bij de monitoringscommissie Schneiders aan te leveren over de besturing en wijze van uitvoering van de transitie.
- U wordt geadviseerd het transitieplan naar de Tweede Kamer te sturen, inclusief bijgaande Kamerbrief waarin u uw visie op het transitieplan uiteenzet en aangeeft dat het verschaffen van nadere informatie over de besturing en

¹ Kamerstukken II 2021-2022, 29 628 nr. 1101

² Kamerstukken II 2021-2022, 29 628 nr. 1125

wijze van uitvoering door de korpschef noodzakelijk is om de transitie tijdig te kunnen laten starten.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
BITE

3. Kernpunten

Beoordeling transitieplan

- Het plan voldoet aan de kaders die u heeft gesteld in uw beleidsreactie, inclusief het financiële kader. Tevens sluit het transitieplan aan op uw prioriteiten ten aanzien van de Landelijke Eenheid, te weten voelbare ingrepen in de werkcultuur en het leiderschap en een spoedige omvorming van de LE naar twee separate landelijke eenheden.
- De monitoringscommissie Schneiders is van oordeel dat het transitieplan richting geeft om de transitie op korte termijn te starten en dat er binnen het beschikbare financiële kader verstandige keuzes zijn gemaakt.
- Het transitieplan bevat slechts zeer summiere informatie over de wijze van uitvoering. Daarnaast geeft de korpschef in het transitieplan aan dat de 'feitelijke sturing' op de transitie nog nader moet worden uitgewerkt. De commissie Schneiders heeft derhalve geen oordeel kunnen vormen over de haalbaarheid van de uitvoering van de transitie.
- De monitoringscommissie Schneiders acht het daarom noodzakelijk dat de korpschef voor het einde van 2022 een nadere uitwerking van de besturing en wijze van uitvoering bij u en de monitoringscommissie Schneiders aanlevert. De commissie Schneiders zal u dan separaat adviseren over de haalbaarheid.

Datum
4 november 2022

Ons kenmerk
4307218

Opties

- De **geadviseerde optie** is het transitieplan te accepteren, op voorwaarde dat de besturing en wijze van uitvoering zo spoedig mogelijk nog nader worden uitgewerkt. Gelet op het belang van goede afstemming met alle betrokken partijen is het wenselijk dat u de korpschef enkele weken meer tijd gunt dat de deadline die is gesteld door de monitoringscommissie Schneiders. Het transitieplan schetst de richting van de transitie op hoofdlijnen en maakt duidelijk welke keuzes zijn gemaakt binnen de gestelde kaders. Zodoende ligt er – na nadere uitwerking van de besturing en wijze van uitvoering – voldoende basis om te beginnen met de transitie. Het is wenselijk om de fase van planvorming af te sluiten en over te gaan tot actie en het realiseren van veranderingen. Gedurende het transitieproces kunnen specifieke knelpunten en dilemma's binnen de verschillende transitielijnen worden geadresseerd, onder meer op basis van adviezen van de monitoringscommissie Schneiders.
- Een **alternatieve optie** het transitieplan nu nog niet te accepteren, omdat de vorm, onderbouwing en concretisering te wensen overlaten. Deze optie leidt tot verdere vertraging en verlenging van de onduidelijkheid bij het personeel. Dit is onwenselijk.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

- Tijdens het commissiedebat van 20 oktober jl. heeft u gezegd te zullen proberen om het korpstransitieplan voor de begrotingsbehandeling aan de Kamer te sturen. In dit debat werden kritische vragen gesteld door verschillende Kamerleden (PVV, SP, VVD) over de oproep van de politie tot een uitbreiding van het financiële kader, terwijl er allereerst ingrepen nodig zijn op cultuur en leiderschap en deze niet (veel) geld hoeven te kosten. Ook vroegen Kamerleden (PVV, VVD) om aandacht voor de schouw van

leidinggevend, een andere maatregel die volgens de Kamerleden niet veel geld hoeft te kosten.

- Op 4 november heeft u Kamervragen³ beantwoord van het lid Mutluer (PvdA) over de te vormen Landelijke eenheid opsporing in relatie tot de Nationale Samenwerking Ondermijnende Criminaliteit (NSOC) de opvolger van het Multidisciplinaire Interventieteam (MIT).

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
BITE

Datum
4 november 2022

Ons kenmerk
4307218

4.2 Financiële overwegingen

- Het transitieplan past binnen het financiële kader van structureel € 20 mln. voor de transitie en € 20 mln. voor een eerste betekenisvolle stap op het vlak van het realiseren van ambities ten aanzien van de LE.
- U heeft € 20 mln. beschikbaar gesteld uit de motie-Hermansmiddelen (2021) voor de transitie van de Landelijke Eenheid. De politie verwacht echter dat het fundament voor de twee landelijke eenheden (omvorming van de LE naar twee eenheden, verdichten span of care, werkcultuur en leiderschap) vanaf 2025-2026 structureel € 28 mln. zal kosten.
- Bovenop de € 20 mln. geeft politie dus aan dat zij naar verwachting € 8 mln. extra nodig zal hebben. Het transitieplan biedt nog geen nadere onderbouwing hiervan. De korpschef committeert zich in het transitieplan om de mogelijk extra benodigde € 8 mln. binnen de eigen begroting door herprioritering beschikbaar te stellen en geen beroep te doen op het departement. Indien deze extra middelen nodig blijken te zijn, dient de korpschef u een voorstel voor herprioritering binnen de Politiebegroting te doen toekomen. We adviseren hierbij het uitgangspunt dat herprioritering niet ten laste van bestaande operationele taken van de politie moet gaan.
- De financiële onderbouwing van de transitie en ambitie zijn op hoofdlijnen uitgewerkt in het transitieplan. De exacte kostenposten voor de transitie zullen worden uitgewerkt in bestedingsplannen, die ter goedkeuring aan uw dienen te worden voorgelegd.
- Het transitieplan maakt inzichtelijk dat door een de meerjarige opbouw de structurele reeks van € 20 mln. voor de transitie in de komende jaren middelen vrijvallen voor de dekking van de incidentele transitiekosten, ter hoogte van in totaal € 51 mln.
- Voor het realiseren van ambities (eerste versterkingen) gerelateerd aan de aanpak van ondermijning heeft u uit de ondermijningsgelden nog eens € 20 mln. beschikbaar gesteld. Deze middelen worden benut voor het uitbreiden van de capaciteit van de Dienst Landelijke Recherche en het versterken van datagedreven werken in de landelijke eenheden ten behoeve van de aanpak van ondermijning. Dit wordt financieel gedekt binnen de ondermijningsmiddelen.
- De korpschef stelt dat het financiële kader te zijner tijd ontoereikend is om alle aanbevelingen van de commissie Schneiders 'volledig te realiseren'. In uw brief van 6 oktober jl. heeft u hier eerder kennis van gekomen en gesteld dat er in de toekomst nadere keuzes zullen moeten worden gemaakt.

4.3 Juridische overwegingen

- De omvorming van de LE naar twee separate landelijke eenheden vraagt om de aanpassing van de volgende wet- en regelgeving:
 - Het Besluit beheer politie (BBP), door middel van een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB);

³ Kamerstukken II 2021-2022, 2022Z16713

- Wetten waarin naar de Landelijke Eenheid wordt verwezen, zoals de Wet Politiegegevens en de Uitvoeringswet restmechanismen straftribunalen.
- De transitie van de LE is een reorganisatie. De volgende regelgeving is hierop van toepassing:
 - Het Besluit algemene rechtspositie politie en aanverwante regelgeving zoals het landelijk sociaal statuut;
 - De Wet op de ondernemingsraden;
 - Het Besluit overleg en medezeggenschap politie.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
BITE

Datum
4 november 2022

Ons kenmerk
4307218

4.4 Krachtenveld

Politie-intern

- Het transitieplan is opgesteld door de korpsleiding, in afstemming met de betrokken actoren binnen het korps, te weten: de LE, vertegenwoordiging van de regionale eenheden, het Politiedienstencentrum, de Politieacademie en de staf van de korpsleiding. De afstemming heeft plaatsgevonden in de zogenoemde transitieboard, een politie-intern gremium. De monitoringscommissie Schneiders heeft ten aanzien van het interne proces opgemerkt dat zij het beeld heeft dat het aan regie en besluitvaardige sturing heeft ontbroken en dat de top van het korps teveel in zichzelf is gekeerd geweest bij de planvorming.

Politievakbonden

- De korpsleiding heeft de politievakbonden uitgenodigd om deel te nemen aan de transitieboard. Om hun onafhankelijke positie te behouden, hebben de bonden besloten niet op deze uitnodiging in te gaan. De politievakbonden hebben formeel geen input kunnen leveren op het integrale transitieplan. Gelet op de formele rol van de vakbonden (op het vlak van arbeidsvoorwaarden en rechtspositie) was dit strikt genomen ook niet noodzakelijk, al was het wel wenselijk geweest met het oog op het strategische partnerschap tussen de politie en de vakbonden. Er heeft gedurende de planvorming wel regelmatige informele afstemming tussen de korpsleiding en vakbonden plaatsgevonden.
- De politievakbonden hebben u op 8 november per brief geadviseerd het transitieplan niet in de huidige vorm en inhoud over te nemen. De bonden wijzen onder meer op het belang van het betrekken van medewerkers en aandachtspunten op het vlak van cultuur en leiderschap.
- U kunt het advies van de bonden meenemen in uw verzoek aan de korpschef gericht op de verdere uitwerking van de besturing en wijze van uitvoering van de transitie. De aandachtspunten van de bonden ten aanzien van het betrekken van medewerkers kunnen daarin worden meegenomen. De aandachtspunten van de bonden ten aanzien van de personeel en het leiderschap verdienen specifieke aandacht in de monitoring van de transitie door het departement en de monitoringscommissie Schneiders.
- In uw brief kunt u onderstrepen dat het van belang is dat de politievakbonden goed worden betrokken in het transitieproces, omdat zij (samen met de ondernemingsraden) zorgen voor een goede aansluiting op de werkvloer.

Ondernemingsraad

- De ondernemingsraad van de LE is naar eigen zeggen voldoende betrokken geweest bij vorming van het transitieplan. De ondernemingsraad heeft de

korps- en eenheidsleiding daarbij geadviseerd, onder meer over de benodigde financiën. De ondernemingsraad LE heeft u op 9 november jl. per brief ook ingelicht over haar positie ten aanzien van de transitie.

- De ondernemingsraad is van mening dat het ontbreken van financiële dekking voor de volledige uitvoering van de aanbevelingen van de adviescommissie Schneiders een risico vormt. De ondernemingsraad wil zich daarom niet verbinden aan de complete transitieopgave in het transitieplan. De positie van de ondernemingsraad LE niet in lijn met de positie van de korpsleiding, die samen met u heeft geconstateerd dat er voldoende middelen zijn om een veilig en stevig fundament te leggen voor de doorontwikkeling van twee landelijke eenheden en een eerste betekenisvolle stap te zetten in het realiseren van ambities ten aanzien van de LE, zoals toegelicht in het transitieplan.
- De ondernemingsraad is tevens van mening dat ingrepen in (ingrepen in) werkcultuur, medewerkerschap en leiderschap het fundament zijn waarop de transitie van de LE rust. Dit sluit aan op de aandachtspunten van de commissie Schneiders en vergt bijzondere aandacht in de monitoring van de transitie.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
BITE

Datum
4 november 2022

Ons kenmerk
4307218

Gezagen

- De gezagen worden via het LOVP geïnformeerd over het transitieplan.

4.5 Uitvoering

- De huidige versie van het transitieplan heeft niet voldoende uitwerking gegeven met betrekking tot de besturing en de wijze van uitvoering van de transitie. De politie heeft nog tijd nodig om de besturing en uitvoering nader uit te werken. De monitoringscommissie Schneiders zal hierover een separaat advies over uitbrengen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.